

[Lis Starcke]

evne til selv at administrere, til selv at vedligeholde projektet og holde de virksomheder i gang, der var startet af vore folk.

På baggrund af rigsrevisionens kritik og anmærkninger er det absolut nødvendigt kritisk at gennemgå og vurdere formen for vore projekter på ny, i nogle tilfælde måske gøre dem endnu enklere, i alle tilfælde tilpasse dem endnu omhyggeligere til de respektive u-landes forskellige miljøer og menneskelige forudsætninger.

Der er måske også grund til at se på, om Danida stadig er underbemandet, som Daniida var det for nogle år siden, skønt det vel er en bemærkning, man knap tør komme med i vor øjeblikkelige ulyksalige økonomiske situation. Jeg skynder mig at tilføje: eller om arbejdet kan klares bedre ved visse omlægninger, ved visse omprioriteringer.

Som jeg tidligere har nævnt, slog vi for nogle år siden om til at hjælpe nogle få lande og hjælpe dem mere. Jeg mener også, at vi på den måde vandt nyttige erfaringer. Det er retsforbundet godt tilfreds med. Også med, at vi koncentrerer os om at hjælpe i de fattigste lande og at hjælpe de allerdårligst stillede i lavindkomstlandene.

Vi finder det vigtigt, at der hjælpes med sundhedstilstanden – det er et stort problem i disse lande – og at hjælpe landbefolkningen med at få mest muligt ud af deres jord og f.eks. bygge veje til at transportere landbrugsprodukterne ad. At hjælpe med mejerier, værksteder, landbrugsskoler, andre skoler, biblioteker osv. må også være rigtigt for et land som vort. Vi finder det rimeligt, at noget bliver givet som gave, andet som lån.

Retsforbundet er klar over, at ca. halvdelen af vor u-landshjælp gives multilateralt gennem FN og ca. halvdelen bilateralt. Retsforbundet ville foretrække, at en større del blev givet gennem FN, givet multilateralt, fordi denne bistand gives uden betingelser.

Derfra går jeg videre til at sige, at hvis bistanden gives bilateralt, mener vi, at der heller ikke her bør stilles betingelser. Der bør ikke stilles krav om at købe danske varer og maskiner, medmindre det er til begge parter fordel. Vi mener selvfølgelig, at hvis det er noget, der gives som gave, skal der åbnes lejlighed til for industrien at være med på det felt, men vi ønsker altså ikke, at der ellers stilles betingelser.

Revisorer skal jo revidere kritisk. Det har vi dem til, og det er ingen skade til, at der ruskes lidt op i os. Jeg finder det dog særdeles nyttigt, at udenrigsministeren i sin redegørelse sætter visse ting på plads som f.eks. med omtalen af bådebygningsprojektet i Bangladesh, som er blevet meget omtalt under denne debat. Det tager sig unægtelig anderledes ud i udenrigsministerens version end i overskriften i rigsrevisionens beretning, hvor der står:

»Betydelig fejlbudgettering, mangelfuldt regnskabssystem og væsentlig socioøkonomisk kritik.«

Endnu mere skandaleagtig har omtalen i aviserne været. Udenrigsministeren siger derfor lidt bittert i sin redegørelse:

»De fejlslagne u-landsprojekter, som Myrdal og statsrevisorerne taler om, påkalder sig naturligvis mere interesse end de vellykkede.«

Jeg giver ham ret. Også når ministeren siger, at udviklingsbistand er et samarbejde mellem to selvstændige lande. Ved at lade modtagerlandene selv prioritere udnyttelsen af bistanden sikrer vi bedst, at bistanden indpasses i udviklingsplanerne, og at modtagerlandet også lever op til de forpligtelser, det påtager sig i forbindelse med projekterne. At de skal hjælpes og vejledes, er der ingen tvivl om, men det kommer netop ved dette samarbejde imellem to selvstændige parter.

Planlægningen af projekterne sker i nøje samarbejde med modtagerlandets myndigheder, og vi søger fra dansk side at opstille realistiske forudsætninger i projektaftalerne. Sådan skal det også være.

Når jeg nu giver regeringen så meget medhold, skal det dog anføres, at retsforbundet i høj grad beklager de 100 mill. kr.s nedskæring af vor u-landsbistand. Det har sat os tilbage. Jeg vil gerne spørge ministeren, om vi selv efter nedskæringen stadig er oppe på de 0,7 pct. af bruttonationalproduktet. I alle tilfælde betyder den nedskæring, at vi stiger langsommere, og det var jo det næste mål, at vi skulle nå op på 1 pct. Der står lidt om det i redegørelsen, nemlig at man vil gå ud fra de 0,7 pct. i den kommende 5 års periode. Ganske vist tilføjer ministeren, at det ikke indebærer, at der ikke kan ske forhøjelser i perioden, men der er ikke noget som helst løfte. Vi synes fra vor side, at det lyder lidt negativt, og jeg synes, vi meget snart skulle